

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectæ

Sandini, Antonio

Bambergæ, 1753

LI. S. Gelasius I. Anno Christi 492. Anastasii Imp. 2. Odoacris Regis 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65446](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65446)

Nicephorus lib. 14. cap. 46. additque, post
 rum post allatum nuntium statim animam
 e spirasse, & Imperatorem Theodosium iur-
 sisse, *ut per Orbem omnem divinus hym-
 nus iste concineretur.* Ex eo tempore in
 Ecclesia tum Orientali, tum Occidentali
 magno cum fructu usurpari ceptus aver-
 runcandæ iræ divinæ. Vide Petavium
 Theologicorum dogmatum tom. 4. lib. 5.
 cap. 4.

Baronius historiam hanc confert in an-
 num 446. narratque §. 5. & ad an. 492.
 §. 40. subjungit, ideo Trifagium Græci
 cani solitum in Parasceve, cum Sancta
 Crux adoratur, sine additamento; *Qui
 crucifixus es pro nobis*, ut quâ lingua à
 Petro Fullone hæresis Trifagio inserta est,
 eadem ab Catholicis redargueretur.

LI.

S. GELASIUS I.

ANNO CHRISTI 492.

ANASTASII IMP. 2. ODOACRIS
REGIS 17.

Bar. an.

492. 9.

6. 7. Pag.

§. 3.

GELASIUS Valerii filius Afer
 anno 492. VI. Nonas Mart.
 Pontificatum accepit. Is Euphemio
 Episcopo Constantinopolitano litte-
 ras pacificas recusavit dare, *quod ne-
 quaquam è Diprychis nomen Acacii præ-
 de.*

decessoris, ab Ecclesia Romana damnati,
 in Felix Papa monnerat, expunxisset, sed
 pateretur in Sacris recitari cum aliis
 Episcopis Orthodoxis. (1) Concilio Bar. an.
 septuaginta Episcoporum anno 494. 494. §.
 Romæ celebrato definivit, quinam 19. Pag.
 essent libri sacri & divini utriusque Rag. §.
 Testamenti, quatuor Oecumenica 2. 3.
 Concilia rata & sancta esse iussit,
 librosque veterum Patrum receptos
 ab Ecclesia, & inoffenso pede per-
 currendos discrevit ab Apocryphis
 & cautè legendis. (2) Pelagianam
 hæresim, in Dalmatia ac Piceno re-
 viviscentem, & diris devovit, &
 scriptis confutavit. (3) Manichæos, Bar. an.
 qui in Urbe simulabant Catholicam 496. §.
 Fidem, detexit certissimo indicio. 22. 27.
 Integravit enim Leonis Magni de- 53.
 cretum, ut pro Manichæis haberen-
 tur omnes, qui sumentes Euchari-
 stiam abstinerent à calice, à quo ab-
 stinuissent Manichæi, utpote abhor-
 rentes à vino. (4) Detectos hoc
 modo hæreticos pepulit in exilium.
 Lupercalia sustulit. (5) *Codicem de*
Missarum solemnibus edidit. (6) Bap-
 tismi Sacramentum gratis admini-
 strari voluit: Ordinibus sacris con-
 feren-

ferendis quatuor solemnum jejuniorum tempora omnium primus, quantum ego quidem scio, præstituit edito decreto. Quadripartitam reddituum Ecclesiasticorum distributionem ab Simplicio traditam inculcavit, addens illud amplius, quemadmodum dicit Baronius, *ut pars, qua in usum pauperum convertenda esset, nequaquam clanculo erogaretur, sed palam omnibus videntibus atque scientibus, ne rapiendi, vel ex parte diminuendi eam daretur occasio.* (7) Eundem fuisse auctorem *Præfationum & Collectarum*, quibus utimur in sacrosancto Missæ Sacrificio, quidam tradunt, ducti ratione eâ, quod in Libro Pontificali legatur *fecisse Sacramentorum Præfationes & Orationes cauto sermone.* (8)

An. 494. §. 24. Cum annos quatuor, menses octo, & dies viginti Pontificatus complisset, anno 496. XI. Kal. Decembr. cessit è vita.

An. 496. §. 1. Pag. §. 2.

ANNOTATIONES.

(1) Baronius ad an. 492. §. 7. Vide annotat. 1. ad Sixtum I. & annotat. 3. ad Innocentium I.

(2) Legitur decretum apud Labbeum tom. 4. Conc. pag. 1260. & apud Gratianum dist.

dist. 15. cap. *Sancta Romana Ecclesia. 3.*
 quo maximopere urgentur, & ad angustias rediguntur recentiores Heterodoxi, qui, Traditione rejectâ, Libros canonicos rejiciunt pro libidine & commodo sectæ suæ. Joannes Pearsonius in Vindiciis epistolarum S. Ignatii p. 1. c. 4. ait, esse planè incertum, à quo Pontifice, imò à quo Auctore conditum sit. Guilielmus Cave in Historia litteraria illud respuit tanquam supposititium. concluditque *ejusdem esse cum epistolis primorum Pontificum Decretalibus farina, ex eademque Isidori Mercatoris officina prodiisse.* Baluzius in notis ad Gratianum pag. 440. monet, in antiquis Codicibus illud Hormisdæ etiam, ac Damaso adscribi. Itaque colligit, *Damasum fortassis primum omnium de hujusmodi libris publicè statuisse, deinde verò Gelasium renovasse decretum Damasi, illudque auxisse eorum auctorum nominibus, qui post Damasum vixere. Quod idem de Hormisda quoque dici potest.* At esse Gelasii docent Lupus Abbas Ferrariensis epist. 128. tom. 15. Bibl. Patrum pag. 42. Mabillonius in disquisitione *de Cursu Gallicano* §. 1. num. 9. Pagius ad an. 494. §. 2. Justus Fontaninus in Appendice libri *de antiquitatibus Hortæ*, & Petrus Coustant in Diatriba de decreto Gelasii Papæ num. 4. tomo 2. Epist. Rom. Pont. *cujus tomus hætenus inediti imaginem paucis*

cis

cis delineatam exhibet P. Simon Mop-
not in rarissima epistola edita anno 1724
 ut legimus in Appendice ad Norisii edi-
 tionem Veronensem l. 2. c. 12. pag. 928.
 Utcunque res se habeat, sacrum est vene-
 randæ antiquitatis monumentum, quod an-
 notationibus illustrat Didacus Covarruvias
 lib. 4. Variarum Resolutionum cap. 14. &
 seqq.

(3) Tribus epistolis, quinta, sexta, septi-
 ma, & tractatu apud Labbeum tom. 4.
 Conciliorum pag. 1172. & 1240.

(4) Exstat decretum dist. 2. de Consecrat.
 cap. *Comperimus 12*. Addita decreto ratio:
quia divisio unius ejusdem mysterii sine
grandi sacrilegio non potest provenire:
 non significat, unam speciem non posse
 sumi sine sacrilegio, ut falsò autumant
 Luherani & Calvinistæ; sed innuit, opi-
 nionem Manichæorum, qui abstinebant ca-
 lice, non carere suspitione hæreseos, atque
 adeo ab hæresi proficisci. Vide annotat. 3.
 ad Alexandrum VI.

Ex eodem decreto de sumenda Eucharis-
 tia sub utraque specie licet colligere, Eccle-
 siam tunc liberum arbitrium Eucharistia,
 etiam sub specie vini percipiendæ, omnibus
 permisisse: quæ disciplina usque ad Sæcu-
 lum XII. tenuit. Eo enim labente alterius
 tantum speciei sumendæ usus obtinere cœ-
 pit: & quamvis nonnullæ Occidentis Ec-
 clesie etiam S. Thomæ, imo Paludani æta-
 te, quorum alter obiit anno 1274. alter
 1341. veterum morem servarent, postea
 tamen

tamen ubique solutus, & sublatus est sess. 13. Concilii Constantiensis anno 1414. celebrati, in qua Patres voluerunt, Eucharistiam sub una tantum specie sumi à Laicis, & Sacerdotibus non facientibus sacrificium. Petrus Amelius cap. 85. Ordinis Romani tradit, iis, qui à Pontifice die festo Paschæ Missam celebrante Eucharistiam sumpserint, porroctam fuisse ab Diacono fistulam *ad bibendum de Christi sanguine*, ideoque Pontificem saltem die Paschæ ministrasse Eucharistiam sub utraque specie usque ad Sæculum XV. quo ineunte *Ordinem* suum Amelius scripsit. Quosdam tamen exceptos voluit Ecclesia, eisque etiamnum utramque Eucharistiæ speciem indulget, Regibus videlicet Francorum *in sua consecratione: Diacono & Subdiacono S. Dionysii prope Parisios in Dominicis & diebus solemnibus, & ministris altaris apud Cluniacum in singulis Dominicis & festis: qua prerogativa à Concilio Tridentino probata est*, ut ait Mabillonius, qui cap. 9. & 19. Commentarii in Ordinem Romanum hæc fusiùs enarrat.

(5) Extat ea de re tractatus Gelasii adversus Andromachum Senatorem cæterosque Romanos studiosos Lupercalium, apud Labbeum tom. 4. Conciliorum pag. 1234. & apud Baronium ad an. 469. §. 30. Vide cap. 5. De partu & Purificatione Mariæ Virginis in Historia nostra Familiæ Sacræ.

Joan-

(6) Joannes Diaconus in Vita Gregorii Magni lib. 2. cap. 17. *Gelasianum codicem de Missarum solemnitis, multa subtrahens, pauca convertens, nonnulla verò superadjiciens, pro exponendis Evangelicis lectionibus in unius libri volumine coarctavit.* Vide Thomasi Præfat. ad Codices Sacramentorum.

(7) Epistola 9. cap. 5. 11. & 27. *Ipsam nihilominus adscriptam pauperibus portionem, quamvis divinis rationibus se dispensasse monstraturus esse videatur, tamen juxta quod scriptum est: Ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est, oportet etiam presentis testificatione predicari, & bona fama præconiis non taceri.*

(8) *Præfationem actionis, quæ populi affectus ad gratiarum actiones incitatur, ac deinde humane vocis supplicatio celestium virtutum laudibus admitti deposcitur, quis primus ordinaverit, nobis ignotum est.* Ita Walafridus Strabo apud Bonam lib. 2. *Rer. Liturgic. cap. 10.* qui quidem concedit, plures præfationes ab Gelasio editas fuisse: ostendit tamen, *in ipsis Ecclesie primordiis jam usum Præfationum existisse, earumque institutionem vel Apostolis, vel Apostolicis viris tribuendam.*

Idem Bona Piamodia cap. 16. §. 17. n. 1. *Berno Augiensis, De Missa cap. 1. & Sigebert-*

gebentus ad an. 487. *pracipuum Collectarum auctorem faciunt S. Gelasium Papam. Sed Magnus Gregorius meliores & emendatiores in ordinem redegit, & ex iis librum composuit, quem Sacramentorum inscripsit. Hic mihi primarius Collectarum auctor fuisse videtur: nam ante ipsum rarior earum mentio apud Scriptores Ecclesiasticos reperitur.*

LII.

S. ANASTASIUS II.

ANNO CHRISTI 496.

ANASTASII IMP. 6. THEODORICI REGIS 4.

ANASTASIUS II. Petri filius Romanus, anno 496. IV. Kal. Decembr. Pontifex dictus est. Anno 496. §. insequente Germanum Episcopum Capuanum, & Cresconium Tuderinum legatos de pace & societate cum Ecclesia Orientali ad Anastasium Imperatorem misit cum epistola, quâ enixè petebat, ut nomen Acacii Antistitis quondam Constantinopolitani expungeretur è Diptychis sacris, ne propter unum morenum diuini tunicæ illæ

Sandini Vitæ Pontif.

P

Sa-